

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

ПРОТОКОЛ

онлайн засідання Експертної ради роботодавців зі спеціальності 081 «Право»
при випусковій кафедрі АГПФЕБ СумДУ

№ 2

від 23 серпня 2022 р.

Присутні: 9 з 10 Членів Експертної ради роботодавців.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Обговорення нового стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 20.07.2022р. №644.
2. Розгляд пропозицій щодо переліку навчальних дисциплін необхідних для забезпечення фахових компетентностей під час навчання за освітньо-професійною програмою «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
3. Обговорення нового стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти затвердженого наказом МОН України від 20.07.2022р. №643.
4. Розгляд пропозицій щодо переліку навчальних дисциплін необхідних для забезпечення фахових компетентностей під час навчання за освітньо-професійною програмою «Правознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти.
5. Про внесення змін до освітньо-професійної програми «Інтелектуальна власність» та навчального плану у зв'язку із затвердженням Стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти
6. Узгодження часу та дати наступного засідання Експертної ради роботодавців

1. Обговорення нового стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 20.07.2022р. №644.

СЛУХАЛИ:

Голову Експертної ради роботодавців, Трошечко Валентину Вікторівну, яка повідомила про прийняття нового стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, який був затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022р. №644. Також поінформувала про те, що новий стандарт буде застосовуватись для: розроблення та вдосконалення освітніх програм закладами вищої освіти і науковими установами; визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти (наукових установ) під час інституційної акредитації та акредитації освітніх програм; оцінювання результатів навчання за спеціальністю 081 «Право». Звернула увагу про необхідність при оновленні освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» користуватись затвердженим стандартом вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти від 20.07.2022р. №644.

ВИСТУПИЛИ: Заступник Голови Експертної ради роботодавців - Слабунова Юлія Володимирівна, яка звернула увагу на збільшенні кількості кредитів ЄКТС у новому Стандарті, спрямованих на практику у сфері права: не менше 15 кредитів ЄКТС повинно спрямовуватися на практику у сфері права, зокрема, на базі юридичних служб органів місцевого самоврядування, органів законодавчої та виконавчої влади, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, нотаріату, юридичних клінік закладів вищої освіти, у тому числі, обов'язковим є проходження практики в обсязі не менше 5 кредитів ЄКТС або в судах, або в системі прокуратури, або адвокатури.

УХВАЛИЛИ:

Взяти до відома зміст нового стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, який був затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022р. №644 та застосовувати його при оновленні освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право».

Додати до освітньо-професійній програмі «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» виробничу практику обсягом 5 кредитів ЄКТС.

2. Розгляд пропозицій щодо переліку навчальних дисциплін необхідних для забезпечення фахових компетентностей під час навчання за освітньо-

професійною програмою «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

СЛУХАЛИ: члена Експертної ради роботодавців – Ковальову Олександрю Михайлівну, яка звернула увагу на наявність у новому Стандарті такого результату навчання, як використання комп'ютерних програм, необхідних у правничій діяльності (РН 16) та спеціальної компетентності (СК 9) - здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності. Зазначений результат та спеціальна компетентність не забезпеченні чинною освітньо-професійною програмою. Для вирішення проблеми доцільно внести до циклу обов'язкових навчальних дисциплін предмет «Аргументація та інформаційні технології для правників», за допомогою якого студенти першого року навчання освітньо-професійній програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти набудуть навички роботи з офіційними електронними реєстрами, базами даних. Це закладе основу для оволодіння спеціальними знаннями у процесуальних та матеріальних галузях права.

ВИСТУПИЛИ: Заступник Голови Експертної ради роботодавців - Слабунова Юлія Володимирівна, яка запропонувала у циклі обов'язкових навчальних дисциплін за освітньою програмою замінити дисципліну «Кримінальна виконавче право» на «Криміналістику». Доцільність такої заміни обумовлена потребами подальшого працевлаштування студентів та необхідністю закриття зазначеною вище спеціальної компетентності. Значна кількість студентів працює не у блоці виконання покарань, а саме у сфері застосування кримінального права та процесу. Криміналістика дозволить поглибити знання студентів у сфері криміналістичної техніки та тактики, методики розслідування злочинів. Курс «Кримінальне виконавче право» доцільно запропонувати як вибірковий.

Також вона запропонувала внести до циклу обов'язкових навчальних дисциплін такий предмет, як «Міжнародне приватне право». Адже згідно зі Стандартом студенти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинні мати таку спеціальну компетентність, як здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. Доцільно об'єднати два курси «Господарське право» та «Господарське процесуальне право» та за рахунок вивільнених 5 кредитів ЄКТС включити до освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таку дисципліну, як «Міжнародне приватне право». Також вона запропонувала зосередити в сучасних умовах увагу на вивченні здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» правового режиму воєнного стану в межах адміністративного права та господарського права (як спеціальний режим господарювання). Також у курсі «Основи національної безпеки» доцільно розглянути питання боротьби з тероризмом, мобілізації, участі цивільних осіб у захисті України

(відповідно до Закону України “Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України”).

УХВАЛИЛИ:

Рекомендувати Раді із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти відкоригувати освітні компоненти в освітньо-професійній програмі «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право». Включити до освітньо-професійної програми одну освітню компоненту обсягом 5 кредитів ЄКТС, обов'язкові навчальні дисципліни циклу: «Аргументація та інформаційні технології для правників», два нових освітніх компоненти обсягом по 5 кредитів ЄКТС, обов'язкові навчальні дисципліни, а саме: дисципліни «Криміналістика», «Міжнародне приватне право».

Включити до змісту навчальних дисциплін «Адміністративне право», «Господарське право та процес» теми, присвячені режиму воєнного стану.

Включити до змісту навчальної дисципліни “Основи національної безпеки” питання боротьби з тероризмом, мобілізації, участі цивільних осіб у захисті України (відповідно до Закону України “Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України”).

3. Обговорення нового стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти затвердженого наказом МОН України від 20.07.2022р. №643.

СЛУХАЛИ:

Голову Експертної ради роботодавців, Трошечко Валентину Вікторівну, яка повідомила про прийняття нового стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, який був затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022р. №643. Також вона поінформувала про те, що новий стандарт буде застосовуватись для: розроблення та вдосконалення освітніх програм закладами вищої освіти і науковими установами; визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти (наукових установ) під час інституційної акредитації та акредитації освітніх програм; оцінювання результатів навчання за спеціальністю 081 «Право». Вона також звернула увагу про необхідність при оновленні освітньо-професійної програми «Правознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» користуватись затвердженим стандартом вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти від 20.07.2022р. №643.

УХВАЛИЛИ:

Взяти до відома зміст нового стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, який був затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022р.

№643 та застосовувати його при оновленні освітньо-професійної програми «Правознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право».

4. Розгляд пропозицій щодо переліку навчальних дисциплін необхідних для забезпечення фахових компетентностей під час навчання за освітньо-професійною програмою «Правознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

СЛУХАЛИ:

Заступника Голови Експертної ради роботодавців - Слабунову Юлію Володимирівну, яка проінформувала робочу групу про необхідність коригування освітніх компонентів в освітньо-професійній програмі «Правознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право», а саме переліку навчальних дисциплін необхідних для забезпечення фахових компетентностей під час навчання за освітньою програмою «Правознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти, оскільки оновленим стандартом вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, який був затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022р. №643 передбачається 20 кредитів ЄКТС для проходження практики, потрібно скоротити наявні 30 кредитів ЄКТС, які передбачено на виробничу практику в освітньо-професійній програмі «Правознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» до 20 кредитів ЄКТС, при цьому наявних 10 кредитів ЄКТС використати для включення до освітньо-професійної програми двох нових освітніх компонентів обсягом по 5 кредитів ЄКТС, обов'язкових навчальних дисциплін: дисципліни “Сучасні проблеми застосування адміністративними судами практики ЄСПЛ - КР”, яка забезпечить розуміння основних положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та її протоколів, вимог та стандартів міжнародного права, дотримання принципу верховенства права в процесі реалізації норм міжнародного права та національних нормативних актів у професійній діяльності та дисципліни “Contemporary problems of international criminal law”, яка надає комплексне уявлення про становлення, розвиток і сучасні виклики міжнародного кримінального права, еволюцію концепцій різних категорій міжнародних злочинів (геноциду, злочинів проти людяності, воєнних злочинів і злочинної агресії) та взаємозв'язок перехідного правосуддя та міжнародного кримінального права.

УХВАЛИЛИ:

Рекомендувати Раді із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти відкоригувати освітні компоненти в освітньо-професійній програмі «Правознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право». Включити до освітньо-професійної програми два

нових освітніх компоненти обсягом по 5 кредитів ЄКТС, обов'язкові навчальні дисципліни, а саме: дисципліну "Сучасні проблеми застосування адміністративними судами практики ЄСПЛ - КР" та дисципліну "Contemporary problems of international criminal law".

5. Про внесення змін до освітньо-професійної програми «Інтелектуальна власність» та навчального плану у зв'язку із затвердженням Стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти

СЛУХАЛИ: Голову Експертної ради роботодавців, Трошечко Валентину Вікторівну, яка проінформувала про те, що у зв'язку із затвердженням нового Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» (другого рівня) 20 липня 2022 року, необхідно внести зміни до освітньо-професійної програми «Інтелектуальна власність» та навчального плану.

ВИСТУПИЛИ: Заступник Голови Експертної ради роботодавців - Слабунова Юлія Володимирівна, яка запропонувала на основі громадського обговорення проекту освітньо-професійної програми «Інтелектуальна власність» внести зміни до змістовної складової та структурно-логічної схеми освітньої програми. Зокрема:

1) ОК 2 Сучасні проблеми адміністративного права та процесу, ОК 3 Сучасні проблеми цивільного права та процесу, ОК 4 Сучасні проблеми кримінального права та процесу, ОК 5 Сучасні проблеми державотворчих процесів та конституційного права, ОК 7 Сучасні проблеми медіації та судочинства в Україні викладати у 1 семестрі з метою формування основних програмних результатів навчання.

2) Запровадити у 2 семестрі Міжнародне право інтелектуальної власності (International intellectual property law) для формування РН 3, РН 4, РН 5, РН 10, РН 12, РН 19, РН 20.

3) ОК 9 Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності викладати у 3 семестрі з метою належного формування основних програмних результатів навчання.

ВИСТУПИЛИ: члена Експертної ради роботодавців – Ковальова Олександра Михайлівна, яка наголосила, що практичну підготовку відповідно до стандарту запроваджено в обсязі 20 кредитів. Тому, вона запропонувала ОК 10 Виробнича практика 1 (обсяг – 10 кредитів) сумістити з навчальним процесом у 2 семестрі та ОК 11 Виробнича практика 2 (обсяг – 10 кредитів) реалізувати у 3 семестрі.

УХВАЛИЛИ

Рекомендувати Раді із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти внести зміни до освітньо-професійної програми «Інтелектуальна власність» та навчального плану з урахуванням вимог Стандарту.

6. Узгодження часу та дати наступного засідання Експертної ради роботодавців

СЛУХАЛИ:

Голову Експертної ради роботодавців, Трошечко Валентину Вікторівну, яка запропонувала членам Експертної ради роботодавців провести наступне онлайн засідання Експертної ради роботодавців 20 жовтня 2022р. о 15.00

УХВАЛИЛИ:

Провести наступне онлайн засідання Експертної ради роботодавців 20 жовтня 2022р. о 15.00

Голова Експертної ради

Секретар Експертної ради

В.В. Трошечко

Л.В. Золота